

Проект Закону України
«Про Національне бюро антикорупційних розслідувань України»
(редакція законопроекту від 2 березня 2010 року)

- Національне бюро антикорупційних розслідувань України (НБАР) є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, що виконує правоохоронні функції. Під **спеціальним статусом** розуміються: особливий порядок створення (законом), спеціальний порядок відбору керівника та найму окремих працівників (на підставі відкритого конкурсного відбору), спеціальні механізми контролю за НБАР та його підзвітності тощо.
- **Основні функції** НБАР – дізнання та досудове слідство у віднесених до його підслідності кримінальних справах; проведення оперативно-розшукових заходів.
- **Підслідність** НБАР:
 - (1) справи про такі **корупційні та інші злочини** - прави про такі корупційні та інші злочини¹ - привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК); легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (ст. 209 КК); втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ст. 343 КК); зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК); перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК); службове підроблення (ст. 366 КК); одержання хабара (ст. 368 КК); незаконне збагачення (ст. 368-1 КК); пропозиція або давання хабара (ст. 369 КК); зловживання впливом (ст. 369-1 КК); притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК); постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови (ст. 375 КК); втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК); викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 410 КК); зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем (ст. 423 КК); перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень (ст. 424 КК); бездіяльність військової влади (ст. 426 КК);
 - (2) при цьому для віднесення справ за цими злочинами до підслідності НБАР повинна бути наявна **одна з таких ознак**:
 - злочин вчинено посадовими особами високого рівня (перелік міститься в змінах до Кримінально-процесуального кодексу – див. Прикінцеві положення Законопроекту); **або**
 - вартість предмету злочину або завданої злочином шкоди перевищує визначену межу (приблизно 558 тис. грн.); **або**
 - пропозицію або давання хабара вчинено щодо службової особи іноземної держави чи міжнародної організації.
- Розслідування усіх інших корупційних справ, які не підпадають під зазначені критерії, здійснюватимуть існуючі правоохоронні органи відповідно до чинного порядку та розподілу підслідності.

¹ Склади злочинів наведено з урахуванням змін, внесених до Кримінального кодексу України, Законом № 1508-VI від 11 червня 2009 року.

- НБАР не займатиметься справами про адміністративні правопорушення.
- Розслідування корупційних справ щодо працівників НБАР проводитимуть слідчі органів внутрішніх справ.
- НБАР складатимуть **Головне управління та 11 регіональних управлінь**, а також навчальний заклад для підвищення кваліфікації працівників НБАР. Крім того, рішенням Кабінету Міністрів можуть бути створені додаткові місцеві управління (наприклад, у великих містах).
- До **структури** НБАР входять оперативно-розшукові, слідчі та оперативно-технічні підрозділи, а також інформаційно-аналітичні служби, підрозділи швидкого реагування, захисту учасників кримінального судочинства та забезпечення безпеки працівників, внутрішнього контролю, зв'язків з громадськістю та інформування про діяльність Національного бюро, експертні, кадрові та інші служби і підрозділи (*див. Орієнтовну організаційну схему в Додатку*).
- **Граничну штатну чисельність** НБАР пропонується встановити на рівні 1300 осіб. При цьому чисельність працівників Головного управління становитиме 420-450 осіб (з них слідчих, оперативних, оперативно-технічних працівників, експертів – 210 осіб), працівників регіонального управління – 65-70 осіб (з них слідчих, оперативних, оперативно-технічних працівників – 50 осіб). *Див. також Додаток.*
- **Директор** НБАР призначається Кабінетом Міністрів на підставі результатів відкритого та прозорого конкурсного відбору. Конкурс проводиться конкурсною комісією з 9 членів (Прем'єр-міністр – голова комісії; 3 народних депутати України – члени Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією; міністр юстиції України; Генеральний прокурор України чи його заступник; один представник Президента України; дві особи, яких визначає з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ). Обов'язковому оприлюдненню підлягає інформація про всіх кандидатів, які подалися на конкурс, і про трьох кандидатів, з якими проводилася співбесіда. Директор призначається строком на 5 років; одна й та ж особа не може призначатися на два строки підряд.
- Призначення на посади слідчих та оперативних працівників, начальників оперативних та слідчих підрозділів НБАР, директорів його регіональних і місцевих управлінь та їх заступників здійснюється виключно за результатами **відкритого конкурсу** (не допускається автоматичне переведення до НБАР працівників з існуючих правоохоронних органів). Особи, які не мають досвіду роботи в правоохоронних органах, проходять стажування в НБАР.
- Працівники НБАР за статусом виключно **державні службовці**. Передбачаються гарантії адекватної оплати праці, яка складатиметься з окладу, надбавки за стаж роботи та додаткової надбавки за особливі умови роботи в розмірі посадового окладу.
- До НБАР відряджаються **прокурори**, які залишаються на службі в органах прокуратури і підпорядковуються безпосередньо Генеральному прокурору України.
- У НБАР та його управліннях створюють **підрозділи внутрішньої безпеки**, які здійснюють попередження та виявлення службових правопорушень працівників НБАР, проводять щодо них службові та дисциплінарні розслідування, проводять спеціальну перевірку кандидатів на посади в НБАР тощо. Підрозділи внутрішнього контролю мають право здійснення оперативно-розшукових заходів. Ці підрозділи підпорядковуються безпосередньо Директорові НБАР.

**Орієнтовна організаційна схема та штатна чисельність
Національного бюро антикорупційних розслідувань України**

